

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам,

Ректор:

/проф. д-р Магдалена Миткова/

КОНСПЕКТ

**ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
по ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ**

за специалност „**ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА**“
редовно и задочно обучение

Bъпроси по педагогика

1. Научен статут на педагогиката – обект и предмет проблемна ориентация на педагогиката, система на педагогическите науки, връзки на педагогиката с други науки, основни педагогически категории.
2. Реформаторската педагогика от края на XIX до средата на XX век в Европа и САЩ.
3. Педагогически системи на Я. А. Коменски и Й. Хербарт.
4. Социализация на подрастващите чрез образоването – същност и предпоставки за социализация, структура, стадии, механизми и фактори на социализация.
5. Възпитание и развитие. Същност на развитието на личността. Фактори на развитието.
6. Ценностни, култура и възпитание – специфика на ценностите като социален феномен. Възпитание на ценностните ориентации в детската градина и началното училище. Култура и възпитание – същност на културата. Връзка между култура и възпитание.
7. Процес на възпитание и самовъзпитание – процесуални интерпретации на възпитанието. Модели на възпитателния процес. Етапи на възпитателния процес. Същност на самовъзпитанието. Взаимовръзка между възпитание и самовъзпитание.
8. Принципи, методи, форми и средства за възпитание – същност и видове.
9. Структуроопределящи развитието на личността страни на възпитанието: нравствено, естетическо, трудово, физическо възпитание – същност, задачи, цел, форми, методи.

10. Структуроопределящи развитието на личността страни на възпитанието: интелектуално, сензорно, екологично, социално и емоционално – същност, задачи, цел, форми, методи.
11. Обучението в детската градина. Теоретични основи, специфика, модели на обучение.
12. Принципи, методи и подходи на обучение в предучилищна възраст.
13. Форми за организиране на образователния процес в детската градина. Проблемност. Програмирано обучение.
14. Игра като универсална общочовешка дейност – произход, аспекти и функции. Феноменът „Игра“ в системата на организираното предучилищно възпитание.
15. Сюжетно-ролева игра и игра-драматизация – същност, компоненти, характеристики, педагогическо ръководство.
16. Дидактичната и автодидактичната игра – структура, функции, съдържание.
17. Околната среда и детето. Концепцията за устойчиво развитие – съвременна философия за взаимодействието на човека с околната среда.
18. Проблеми на взаимодействието на детето от предучилищна възраст със социалната среда. Взаимодействие със социалната среда и формиране на гражданска култура в предучилищна възраст.
19. Подготовка на детето за училище. Приемственост между детската градина и началното училище.
20. Процес на обучение – процесуални интерпретации на обучението, модели на процеса на обучение.
21. Учене и преподаване – същност, модели, стратегии и функции. Специфика на ученето и преподаването в началното училище.
22. Системи за реализация и организация на обучението - видове системи, варианти на системите за реализация и организация на обучението.
23. Учебно съдържание. Същност на учебното съдържание. Знания, умения и компетентности – дефиниране, класификации. Подбор, структуриране и регламентиране на учебното съдържание в начален етап. Критерии за оценяване на учебното съдържание
24. Принципи на обучението. Същност и систематика на принципите на обучение. Функции на системата от принципи на обучението.
25. Цели на образованието и обучението – теории и таксономии. Цели на обучението в начален етап.
26. Методи на обучение – същност и класификация на методите на обучение. Характеристика на отделните методи на обучение и специфика на приложението им в началното училище. Детерминанти на методите на обучение.
27. Форми за организация на обучението. Същност, типология и специфика на формите за организация на обучението. Неурочни (конкретни) форми на обучение – видове, характеристика.
28. Урокът в обучението – същност, типология, структура, функции. Урокът в обучението в началното училище – специфика.
29. Доцимологията като наука – същност, видове, форми и методи на оценяването в обучението и образованието. Видове изпитване и техните характеристики.
30. Проблеми на интегрираното (приобщаващо) образование – организация и подготовка за интеграция.

Въпроси по психология

1. Психичен апарат. Психично функциониране. Психични феномени.
2. Личност. Развитие на личността. Фактори за развитие на личността.
3. Проблеми на периодизацията във възрастовата психология. Период на новороденото и бебешка възраст (0-1г.).
4. Психологически особености на ранното детство (1-3г.). Развитие на речта, интелекта и играта.
5. Предучилищно детство (3-5-7г.). Познавателен потенциал и развитие на мисленето при 5 и 7г. деца.
6. Характеристики на средното детство (6/7-11/12г.). Социална ситуация на развитието през средното детство. Самооценка, мотивация и познание.
7. Значение на „преходния обект“ за емоционалното развитие на детето (Доналд Уникът).
8. Концепция за привързаността на Джон Боулби. Преживявания на раздялата между майката и детето.
9. Стадии на психо-сексуално развитие в психоанализата (З. Фройд).
10. Епигенетична концепция за развитието на Е. Ериксон – стадии младенчество, ранно детство, детство и училищна възраст.
11. Теория на Жан Пиаже за развитието на интелекта. Стадии на познавателно развитие.
12. Групова динамика в клас. Взаимоотношения между учител и ученици. Взаимоотношения между връстници в училищна среда.
13. Психологични проблеми при работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

Литература

1. Александрова, А. 2008. Теории за училищното възпитание. Пловдив: УИ „П. Хилендарски“
2. Андреев, М., Д. Тодорина, Л. Цветанова-Чурукова. 2000. Дидактика: Учебник за студенти. Благоевград: УИ „Неофит Рилски“
3. Андреев, М. 1996. Процесът на обучение. Дидактика. София: УИ „Св. Климент Охридски“
4. Белова, М., Н. Бояджиева, Г. Димитрова, Кл. Сапунджиева. Теоретични основи на възпитанието. София: Веда Словена-ЖГ
5. Възпитанието – съдържателни и процесуални измерения. 2016. Съст. С. Чавдарова-Костова.
6. Василева, Е. 2004. Урокът в началното училище. София: Свят 2001
7. Василева, Е. 2002. Детето в началното училище. София: Фондация Просвета
8. Витанова, Н. 2009. Основи на училищното обучение. Шумен: УИ „Константин Преславски“
9. Вълчев, Р., Интерактивни методи и групова работа в гражданското образование, С., 2004.
10. Иванов, И. 2004. Теории за образованието. Шумен: УИ „Константин Преславски“

11. Калоянова, Н. 2012. Преподаването като фасилитиране – теории и технологии в училищното обучение. София: „Ракурс“ СД
12. Колев, Й. и др. 2005. История на педагогиката и българското образование. Шумен:
13. Милков, Л. 2002. Дидактика. София: Юни Експрес
14. Михова, М. 2002. Преподаването и ученето – теории, стилове, модели. В. Търново: АСТАРТА
15. Недялкова, Х. Педагогика на взаимодействието “Дете - околна среда”, учебно ръководство за студенти от педагогическите специалности. Бургас, 2007
16. Петров, П. 1998. Дидактика. София: Веда Словена-ЖГ
17. Петров, П., М. Атанасова. 2001. Образователни технологии и стратегии за учене. София: Веда Словена-ЖГ
18. Попов, Ат., Сн. Попова. 2000. Теория на възпитанието. Благоевград: УИ „Неофит Рилски“
19. Радев, Пл. 2015. Обща дидактика. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“
20. Радев, Пл. и др. 2003. Обща българска история на образованието и история на училищните и някои извънучилищни теории на образованието и възпитанието. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“
21. Радев, Пл., А. Александрова. 2014. История на образованието (1-4 том). Плевен
22. Радев, Пл., А. Александрова. 2015. История на българското образование. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“
23. Радев, Пл., Пл. Легкоступ и А. Александрова. 2011. Основи на училищната педагогика. В. Търново: ФАБЕР
24. Педагогика (под съст. на Пл. Радев). 2004. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“
25. Радев, Пл. 1997. Същност и техники на ученето и преподаването. Пловдив: Макрос
26. Радев, Пл. 2013. Енциклопедия на науките за образование. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“
27. Теория на възпитанието (под съст. на Л. Димитров). 2005. София: Веда-Словена ЖГ
28. Тоцева, Я. 2001. Преподаването – исторически и теоретични проблеми. София: Аскони Издат, 2001
29. Тодорина, Д. 2010. Форми на обучение. Благоевград: УИ „Неофит Рилски“
30. Тодорова, Л. 2008. Възпитанието в началната училищна възраст. УИ „Неофит Рилски“
31. Чавдарова-Костова, С., В. Делибалтова, В. Господинов. 2012. Педагогика. София: УИ „Св. Кл. Охридски“
32. Андреева, Л. /съств./. Христоматия по психология на познанието, С, 1998
33. Божинова, Р., Таир, Е. Обективни и субективни измерения на медийната реалност. Психологични аспекти на медийните въздействия. С. 2011
34. Бренър, Дж. Увод в психоанализата, Отворено Общество, 1993
35. Ериксон, Е. Идентичност – младост и криза, изд. „Наука и изкуство“, 1996
36. Калоянова, Н., Д. Циркова, М. Димитрова, Когато в класа ми има дете със СОП (Методически наръчник за класни ръководители на паралелки, в които се обучават деца със СОП), ЦОПСИ, София, 2012
37. Корсини, Р (ред.). Енциклопедия по психология, Изд. Наука и изкуство, 1998

38. Пиаже, Ж. сп."Педагогика" 1996, бр.8
39. Остерийт, П. Въведение в детската психология, изд. Лик, 2007
40. Сежер, М. Малкото училище – голямото начало, изд. Колибри, 2013
41. Сиймън, Дж., Д. Кенрик. Психология., София, НБУ, 2003
- а. Перцептивни процеси и когнитивно развитие – стр. 380
- б. Когнитивно развитие в детството – стр. 387
- с. Усвояване на езика – стр.267
42. Славин, Р. Педагогическа психология, изд. Наука и Изкуство, 2004
43. Стърнбърг, Р. Когнитивна психология, С., 2012
44. Уиникът, Д. От педиатрия към психоанализа. Изд. ЦПСП, 2008
45. Христоматия по психология на познанието, 1998
46. Цонкова, Б. Измерения на Аз-образа и самооценката в начална училищна възраст. В сборник научни студии „Педагогически и психологически предизвикателства на социалната среда“. Изд. Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, ISBN 978-619-7123-51-7, 2016, стр. 133-151
47. Янкулова, Й. Педагогическа психология, Парадигма, 2016
48. Наредба за приобщаващото образование, Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.
49. Закон за предучилищното и училищното образование. ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г.
50. Наредба № 13 на МОН за гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование, ДВ, бр. 80 от 11.10.2016 г.

Декан на ФОН:

/доц. д-р Т. Иванова/

Ръководил катедра:

/проф. д-р Р. Папанчева/